Dosarul nr. 2c-2678/23
2-23149162-12-2c-19102023-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

12 iunie 2025 **mun. Chişinău**

Judecătorul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, Olga Boțan, ***examinând în procedura cererilor cu valoare redusă***, în baza materialelor anexate la dosar, cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva ***** cu privire la încasarea penalității de întârziere, și –

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanţilor la proces:

La 19 octombrie 2023 a fost înregistrată și repartizată prin PIGD la data de 19 octombrie 2023 cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva ***** cu privire la încasarea sumelor.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, la 15 septembrie 2022, între ***** în calitate de beneficiar și ***** în calitate de antreprenor a fost semnat Contractul de antrepriză nr.l26-LC privind achiziția prin Licitație deschisă.

Menționează că, potrivit obiectului contractului, antreprenorul se obligă să execute lucrările de reparație și termoizolare a fațadei la sediul Inspectoratului național de investigații, în conformitate cu prevederile proiectului tehnic, cu detaliile de executare, precum și cu normativele, standardelor și prescripțiilor tehnice în vigoare.

Susține că, durata de execuție a lucrărilor contractate este de 60 (șaizeci) zile din data înregistrării Contractului de către Trezoreria de stat.

Mai menționează că, potrivit certificatului eliberat de Direcția finanțe a Inspectoratului General al Poliției, data limită de prezentare a serviciilor prevăzute în contract este până la 2 decembrie 2022, pe când prezentării serviciilor și facturii de către vânzător a fost 28 decembrie 2022, urmare cărui fapt, termenul de prestare a serviciilor a fost depășit cu 24 zile.

Conform prevederilor pct. 10.9 al Contractului, pentru execuția cu întârziere a lucrărilor, antreprenorul va plăti beneficiarului penalizări și/sau despăgubiri în cuantum de 0,1% din valoarea lucrărilor rămase de executat/neonorate pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 5% din suma totală a prezentului contract.

În același context, conform obligațiilor prevăzute în pct.2.1. din Contractul de antrepriză nr,126-LC privind achiziția prin Licitație deschisă, durata de executare a lucrărilor contractate este de 60 zile de la data înregistrării Contractului de către Trezoreria de stat.

Reieșind din faptul că pârâtul ***** nu a executat obligația conform Contractului de antrepriză nr.l26-LC privind achiziția prin Licitație deschisă, pentru a încerca soluționarea litigiului apărut pe cale extrajudiciară, prin somația nr.34/9-2584 din 17 iulie 2023, pârâtul a fost somat referitor la executarea benevolă și imediată a obligațiilor conform contractului de antrepriză nr.l26-LC privind achiziționarea lucrărilor de reparație și termoizolare a fațadei la sediul Inspectoratului național de investigații, în mărime de 41637,20 (patruzeci și unu mii șase sute treizeci și șapte lei), 20 bani. Somația fiind recepționată de către ultimul la 21 august 2023.

Astfel, ***** comunică că, până în prezent, acesta din urmă nu și-a onorat obligațiunea

precum și nu a comunicat motivele refuzului.

Pe cale de consecințe, ***** conchide că pârâtul ***** nu și-a executat obligațiile pecuniare asumate prin Contractului de antrepriză nr. 126-LC din 15 septembrie 2022.

Solicită:

încasarea din contul pârâtului *****, Cod fiscal *****, în beneficiul Inspectoratului General al Poliției, Cod fiscal *****, Codul băncii *****, IDNO: ***** suma de 41 637 (patruzeci și unu mii șase sute treizeci și șapte lei) 20 bani, care este calculată și stabilită în rezultatul calculului penalității pentru executarea cu întârziere a contractului.

În conformitate cu art. 276^2 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Ţinând cont de obiectul şi valoarea acţiunii, prin încheierea din 23 octombrie 2023 s-a primit în procedură de examinare a cererilor cu valoare redusă cererea de chemare în judecată depusă *****.(f.d.118).

În conformitate cu art. 276^3 alin. (1) şi (3) CPC, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pîrîtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referință, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pîrîtul poate depune o cerere reconvențională în condițiile art. 172 și 173 doar dacă valoarea acțiunii reconvenționale nu depășește valoarea admisibilă și condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă.

Astfel, pârâtului i-au fost expediate copiile de pe cererea de chemare în judecată şi de pe înscrisurile anexate la ea şi i s-a stabilit termenul de 30 zile pentru prezentarea referinţei scrise privind acţiunea reclamantului şi probele necesare (în copii de pe înscrisuri într-un număr egal cu numărul de participanți la proces, inclusiv unul pentru instanța de judecată), comunicându-i concomitent **că termenul acordat este unul de decădere** în prezentarea ulterioară de probe și a referinței, în caz contrar cauza se va examina în baza materialelor anexate la dosar, în conformitate cu dispoziţiile art. 276^4 alin. (2) CPC.

La 26 august 2024 pârâtul a recepționat acțiunea civilă cu anexele (f.d.129),

La data de 25 septembrie 2024 pârâtul a depus referință.(f.d.130-154), care a fost remisă și în adresa reclamantei (f.d.165-166).

Astfel, instanţa, ţinând cont de prevederile legale citate, a soluţionat pricina în baza materialelor anexate la dosar.

Aprecierea instanței:

Studiind cererea de chemare în judecată, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, judecătorul consideră necesar de a respinge acțiunea depusă de ** împotriva ***** cu privire la încasarea penalității de întârziere, reieşind din următoarele considerente.***

În conformitate cu art. 117 alin. (1) CPC, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Potrivit art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe

care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 121 alin. (1) CPC, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Art. 118 alin. (3) și (5) CPC, prevede că circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate. Instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată.

Hotărârea întemeiată se bazează pe dovezile ce corespund cu cerințele despre pertinența lor, adică care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Potrivit art. 240 alin. (1), (3) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Reieșind din prevederile normei legale sus-citate, instanței de judecată îi revine rolul să stabilească definitiv circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Judecătorul reține că, prin cererea de chemare în judecată, reclamantul ***** solicită să fie încasat din contul ***** penalitatea în mărime de 41637,20 lei, rezultată din executarea cu întârziere a lucrărilor conform contractului de antrepriză nr.126-LC.

Conform art.1352 Cod civil, prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părți (client), iar aceasta se obligă să recepționeze lucrarea și să plătească prețul convenit. Obiectul contractului de antrepriză poate fi atît producerea sau transformarea unui bun, cît și obținerea unor alte rezultate prin efectuarea de lucrări.

Astfel, s-a stabilit că, între ***** în calitate de client/beneficiar și ***** în calitate de antreprenor a fost încheiat contractul de antrepriză nr.126-LC privind achiziția prin licitație deschisă, potrivit căruia antreprenorul se obligă să execute lucrările de reparație și termoizolare a fațadei la sediul Inspectoratului Național de Investigații, în conformitate cu prevederile proiectului tehnic, cu detaliile de execuție, precum și a normativelor, standardelor și prescripțiilor tehnice în vigoare (f.d. 11-19).

În situația în care se invocă încasarea unor penalități rezultate din executarea cu întârziere a lucrărilor, urmează a fi stabilit dacă termenul pentru care a fost încheiat contractul a fost încălcat și dacă da, atunci în ce circumstanțe, de către cine și de ce.

Conform pct. 10.9 din contractul litigant, pentru executarea cu întârziere a lucrărilor, antreprenorul poartă răspundere materială în valoare de 0,1 % din suma lucrărilor, pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 5 % din suma totală a prezentului Contract.

Relevant este că, potrivit pct. 2.1 al contractului de antrepriză nr.126-LC, durata de executare a lucrărilor contractate este de 60 zile din data înregistrării Contractului de către

Trezoreria de Stat.

Deci, în primul rând este important de evidențiat faptul că, contractul sus menționat a fost semnat de părțile contractante la data de 15 septembrie 2022.

Totodată, judecătorul reține că, pct. 2.1 prevede că, prezentul contract se consideră încheiat la data semnării și intră în vigoare după înregistrarea lui, după caz, de către Trezoreria de Stat, ordinul de începere (28.09.2022) este până la 02 decembrie 2022.

Suplimentar, potrivit pct. 8.9 din contractul menționat, lucrările încep după 3 (trei) zile de la semnarea și înregistrarea contractului de către Trezoreria de Stat sau de către una dintre trezoreriile teritoriale ale Ministerului Finanțelor în modul corespunzător și primirea ordinului de execuție.

În acest sens, potrivit circumstanțelor speței și materialelor anexate a dosar, ordinul de execuție (f. d 74) a fost înregistrat în data de 28.09.2022, totuși din conținutul materialelor nu este clar și nu este probat data la care pârâtul a recepționat ordinul de recepție.

Potrivit pct. 2.3. din contract, perioada de execuție poate fi prelungită sau suspendată dacă constrângerea activității se datorează următoarelor cauze: ... b) datorită impedimentului care justifică neexecutarea obligației sau altei situații externe neimputabile și imprevizibile pentru antreprenor; c) influenței factorilor climatici care duc la imposibilitatea executării lucrărilor stabilite conform devizelor locale, ori executarea lor în asemenea condiții climaterice se va răsfrânge asupra calității lucrărilor.

În acest context, judecătorul reține că, prin intermediul Direcției managementul documentelor din cadrul Inspectoratului General al Poliției la data de 15.11.2022 a fost înregistrată cu numărul de intrare 15984, notificarea din partea ***** prin care solicită prelungirea termenului inițial de execuție cu 25 zile (f.d.47), iar potrivit corespondenței interne anexat de reclamant se atestă că, beneficiarul a confirmat necesitatea prelungirii termenului și au contrasemnat actele de constatare care prevăd lucrări suplimentare neprevăzute de contract (f.d.46).

Nu în ultimul rând este necesar de menționat că, *per a contrario* celor prevăzute în pct. 3.5 din contract, lucrările vor fi considerate finalizate când procesul verbal de recepție va fi semnat de comisia de recepție, iar în pct.3.2. se indică că achitările vor fi efectuate în baza facturilor fiscale, după primirea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor executate.

Așadar, factura fiscală cu nr. EAE000715626 (f. d. 76) este datată cu data de 28.12.2022, ceea ce înseamnă că procesul – verbal de recepție nr. 3 (f. d. 77-82) a fost semnat mai devreme decât data emiterii facturii fiscale, chiar dacă în conținutul procesului-verbal nu este indicată data întocmirii acestuia. Deci, nu este probat faptul întârzierii atât timp cât nu se cunoaște data exactă a semnării procesului-verbal de recepție.

Astfel, judecătorul a stabilit că, prin procesul-verbal nr.1 din 16 noiembrie 2022, semnat atât de către reprezentanții *****, în calitate de beneficiar, și pârât, în calitate de antreprenor, comisia de constatare au determinat lucrările și volumul acestora, care nu au fost prevăzute inițial în caietul de sarcini, precum și lucrări neprevăzute necesare de a fi întreprinse și solicită prelungirea perioadei de execuție (f.d.65-66), de asemenea, careva lucrări urmează a fi excluse, în acest sens fiind întocmite diverse procese-verbale de excludere a lucrărilor care au fost aprobate de către *****).

Chiar și după constatarea volumelor suplimentare de lucrări au mai apărut alte probleme, antreprenorul notificând de nenumărate ori beneficiarul și solicitând din partea acestuia instrucțiuni cu privire la problemele ivite.

Important este de evidențiat că, chiar data emiterii facturii fiscale nu reprezintă data

finisării și a recepției lucrărilor.

Totodată, urmează a fi appreciate critic solicitările reclamantului precum că, valoarea facturii fiscale reprezintă valoarea lucrărilor neexecutate în termen, or, judecătorul reiterează că, beneficiarul a aprobat excluderea unor volume de lucrări inițial contractate în cuantum de 617 911,04 lei și includerea altor categorii de lucrări de aceeași valoare. Totodată, careva acorduri adiționale la contractul de antrepriză nu au fost semnate, subsecvent dări de seamă privind careva modificări aplicate contractului din partea Inspectoratului General al Poliției la Agenția Achiziții Publice nu au fost înregistrate.

În acest context, judecătorul atestă că, partea reclamantă nu a negat privind apariția circumstanțelor neprevăzute în contract.

Totodată, deși reprezentanții instituției beneficiare au aprobat modificările privind excluderea și includerea unor lucrări, constatăm că pînă la momentul de față președintele grupului de lucru nu a manifestat diligința necesară operării modificărilor în contractul cu pricina, contrar deciziei specialiștilor antrenați în execuția proiectului din procesul-verbal nr.l de implementare a Lucrărilor de reparație și termoizolare afațadei la sediul Inspectoratului Național din 16 noiembrie 2022 conform căreia s-a decis că "La caz, Beneficiarul va precăuta sursele de finanțare a lucrărilor aprobate și va opera modificările corespunzătoare la contractul de achiziții".

Mai mult decât atât, prin semnarea proceselor-verbale de recepție a lucrărilor și achitarea tuturor sumelor indicate în facturi (f.d.65-66, f.d.71-72, f.d.78-82), beneficiarul a primit lucrările și a fost de acord cu modul, calitatea și timpul în care au fost executate.

Subsecvent, judecătorul reține prevederile art. 949 alin. (1), (3) Cod civil, care stipulează că în cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalității numai dacă și-a rezervat expres acest drept la primirea executării. Având în vedere că reclamantul ***** a primit executarea și nu și-a rezervat dreptul de a solicita plata unor penalități, acesta urmează a fi decăzut din respectivul drept.

Prin prisma normei citate, instanța remarcă, că creditorul care a primit executarea obligației nu mai poate cere plata penalităților stabilite pentru cazurile de neexecutare „stricto sensu" a obligației, iar ca excepţie, prevederile citate acordă totuși creditorului, care a primit executarea obligaţiei, dreptul de a pretinde plata penalităţilor doar dacă şi-a rezervat acest drept la primirea executării.

În speță, beneficiarul lucrărilor nu s-a rezervat dreptul de a cere plata penalității, or în procesele-verbale de recepție anexate la materialele cauzei nu se identifică nici o mențiune prin care ***** să fie îndreptățit să solicite plata penalității după primirea lucrărilor.

Totodată, potrivit art. 947 alin. (5) Cod civil, debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligației este justificată.

Având la baza soluției prevederile legale și contractuale sus-citate, precum și circumstanțele de fapt constatate, judecătorul conchide asupra exonerării antreprenorului ***** de la plata penalității solicitate de către beneficiarul *****, or acesta din urmă nu a demonstrat vinovăția primului în neexecutarea în termen a contractului de antrepriză nr.126-LC.

În astfel de circumstanţe, apreciind obiectiv probele administrate în ansamblu şi interconexiunea lor în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură, judecătorul concluzionează că acţiunea reclamantului ***** împotriva ***** cu privire la încasarea penalității de întârziere, urmează a fi respinsă.

În conformitate cu prevederile art. art. 238-241, 276^2 , 276^3 , 276^4 , 362 alin.(1) Cod de Procedură Civilă,-

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva ***** cu privire la încasarea penalității de întârziere, ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, de la momentul pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Judecător ***Olga Boțan***

Copia corespunde originalului,
Judecător ***Olga Boțan***